

CƯ SĨ THIỆN MINH

Ký
ức
một
thời

NHÀ XUẤT BẢN PHƯƠNG ĐÔNG

Ký ức một thời

*Nhân đây xin kể
Câu chuyện đời tôi
Để cho mọi người
Tận tường câu chuyện
Đang thời thơ ấu
Tuổi mới mười ba
Mỗi ngày đi qua
Đến trường học tập
Đều phải lội bước
Qua một con khe
Hầm Hầm tên gọi
Đi qua khỏi suối
Có chùa Tượng Sơn (Sơn Giang)
Nằm bên sông Phó
Phong cảnh ở đó
Có nhà bảy gian*

Cổng chùa tam gian
Có nhà tiếp khách
Những ngày học về
Trước khi qua khe
Tôi thường vào chùa
Nghe thầy dạy bảo
Tuổi còn niên thiếu
Các con phải cần
Chăm lo học tập
Trau dồi đạo đức
Tránh làm việc ác
Gắng làm việc lành
Giúp đỡ bạn mình
Cùng nhau tiến bước
Hướng về phía trước
Vượt mọi khó khăn
Gian nan thử thách
Cố gắng vượt qua
Việc nước việc nhà

*Chăm lo góp sức
Bỏ tính lười nhác
Chăm chỉ siêng năng
Truyền thống cha ông
Hiếu trung bậc nhất
Lời thầy tha thiết
Thắt chặt mối duyên
Tình nghĩa thầy trò
Ngày càng khăng khít
Mỗi lần đón tiếp
Chúng tôi về chùa
Thầy còn đón đưa
Ân cần thăm thiết
Thầy dạy công việc
Các con cần làm
Luôn luôn hướng thiện
Giúp đỡ mọi người
Neo đơn nghèo khó
Những việc làm đó*

*Các con còn nhỏ
Phải có quyết tâm
Siêng năng học hành
Kết hợp gia đình
Học đường xã hội
Xây dựng con người
Chân thiện mỹ đức
Ích nước lợi nhà
Truyền thống ông cha
Lưu truyền con cháu
Lời thầy chỉ bảo
Chí lý chí tình
Giúp đỡ cho mình
Luôn luôn vươn tới
Nghe theo tiếng gọi
Tổ quốc thiêng liêng
Mười bảy tuổi xuân
Rời ghế nhà trường
Tôi làm người lính*

Mông mười tháng Năm
Một chín bốn chín
Lòng tôi tự nguyện
Vào trường Lục quân
Tên Trần Quốc Tuấn
Huấn luyện ba năm
Bổ sung mặt trận
Chỉ huy quân lính
Đại đội Chín lăm
Đơn vị Tiểu đoàn
Một trăm bảy lăm
Trung đoàn Năm bảy
Trận đánh ác liệt
Đội trực Quảng Bình
Mông chín tháng Ba
Một chín năm hai
Tôi thành thương binh
Vào hạng thứ bốn
Lòng đang mong muốn

Được cùng đồng đội
Chiến đấu lâu dài
Đến ngày thống nhất
Không ngờ đột ngột
Trở thành thương binh
Lệnh trên đưa xuống
Rời khỏi chiến trường
Được về hậu phương
Phục vụ dân sự
Không còn lưỡng lự
Tôi bắt tay làm
Trong các phòng ban
Từ tỉnh đến thị
Đêm nằm suy nghĩ
Làm lính Bác Hồ
Quyết không nhụt chí
Thương binh tàn phế
Chẳng chịu đầu hàng
Vất vả gian nan

*Dấn thân tiến bước
Cùng bạn đồng nghiệp
Một dạ chí thành
Xây dựng quê mình
Ngày càng đổi mới
Tin mừng đưa tới
Báo cho mọi người
Trong cơ quan tôi
Biết rõ chủ trương
Nghị quyết Chính phủ
Những người cán bộ
Đã qua thời kỳ
Đánh Pháp đánh Mỹ
Nếu có đề nghị
Xin được về hưu
Sẽ được giải quyết
Tôi cùng đồng nghiệp
Tất cả bốn người
Ông Tiểu, ông Hà*

Ông Chúy và tôi
Viết đơn tự nguyện
Xin về địa phương
Đơn được chấp nhận
Mùng mười tháng Sáu
Một chín bảy chín (1979)
Tôi cảm quyết định
Về phường Bắc Hà
Thị xã Hà Tĩnh
(nay là thành phố)
Sinh hoạt địa phương
Ba mươi bảy năm
Thoát ly hoạt động
Nay được chung sống
Cùng với gia đình
Xây dựng cửa nhà
Bên đàn con cháu
Lòng luôn mong muốn
Chí cả gan bền

Học hỏi thánh hiền
Làm nhiều việc thiện
Lòng luôn cầu nguyện
Rẻ thảo dâu hiền
Nét đẹp tổ tiên
Muôn đời ghi nhớ
Từ kim đến cổ
Trung hiếu làm đầu
Thế hệ mai sau
Lưu truyền kế thế
Gia bình nước trị
Quốc thời dân an
Thế giới hòa bình
Nhân dân an lạc.
Chuyển sang phần khác
Là phần bản thân
Nhờ có gieo nhân
Nhiều đời nhiều kiếp
Nên nay mới được

Làm một kiếp người
Được gặp Phật pháp
Trong lòng dào dạt
Gieo hạt niềm tin
Quyết tìm thánh hiền
Bạn lành giúp đỡ
Khắp nơi đây đó
Miền Bắc miền Nam
Vất vả gian nan
Lòng không nản chí
Tâm luôn suy nghĩ
Là người Phật tử
Tu tập tại gia
Nguyện ước phát ra
Làm sao tỉnh nhà
Tái hồi đạo Phật
Có được tổ chức
Cả huyện thị thành
Lập thành tỉnh hội

*Chùa chiền xây mới
Tặng ni dân đạo
Khuyên bảo thường xuyên
Khắp cả mọi miền
Trong ngôi tự viện
Sáng chiều khuya sớm
Bài kệ câu kinh
Mõ giục chuông ngân
Lòng người hướng thiện
Người người phát nguyện
Cầu Phật mười phương
Chứng minh gia hộ
Cho hàng Phật tử
Tại gia chúng con
Sớm được toại nguyện
Sống cùng Phật pháp
Bao lời nguyện ước
Một dạ chí thành
Nhân duyên đầu tiên*

Tôi gặp thầy Bốn
Ở Văn phòng Hai
Mục đích lần này
Thầy ra Hà Nội
Để cùng Giáo hội
Năm rõ tình hình
Phật đường tự viện
Đi qua Hà Tĩnh
Lũ lụt tràn qua
Làm xe bị hỏng
Tiến trình bị động
Phải ở lại đây
Để mà sửa chữa
Biết được tin đó
Tôi cùng mấy người
Tìm đến tận nơi
Chỗ thầy an nghỉ
Cúi chào đĩnh lễ
Nghiêm nghị kính trình

Bộc bạch phân minh
Tình hình Hà Tĩnh
Chùa chiền vắng bóng
Tăng ni lâu rồi
Giữa đạo và đời
Còn nhiều xa cách
Chưa có tổ chức
Quản lý điều hành
Phật tử nhân dân
Chịu nhiều thua thiệt
Chúng con khẩn thiết
Lãnh đạo cấp trên
Rõ nỗi tâm nguyện
Tìm phương giải quyết
Sau khi hiểu hết
Tâm nguyện chúng tôi
Lòng thầy bồi hồi
Vô cùng xúc động
Một hồi yên lặng

*Thầy nhìn chúng tôi
Đôi mắt sáng ngời
Của người tu sĩ
Lời dạy chí lý
Của thầy ban truyền
Nét đẹp tổ tiên
Muôn đời ghi nhớ
“Ngôi chùa che chở hồn dân tộc
Nếp sống muôn đời của tổ tông”
Thầy đọc vừa xong
Cảm động trong lòng
Trước giờ tạm biệt
Thầy bèn nói tiếp
Về đến Sài Gòn
Thầy sẽ đăng tin
Trên báo Giác Ngộ
Sau ngày gặp đó
Mong có hồi âm
Sớm được tin mừng*

Tình hình Phật sự
Tuần báo Giác Ngộ
Gửi về cho chùa
Thật quá bất ngờ
Trong trang tin tức
Hai bảy tháng Mười
Một chín chín một
Đầu đề đậm nét
Hai chữ in dòng:
“Nặng trĩu trong lòng
Phật giáo Hà Tĩnh”
Báo thầy gửi đến
Tất cả đạo tràng
Vui mừng khôn xiết
Thầy cho kinh sách
Phật pháp cao sâu
Phật tử cùng nhau
Gắng lo tu tập
Nhớ ơn sâu sắc

Công đức của thầy
Vất vả gian lao
Không chùn chân bước
Con đường phía trước
Có một không hai
Chính pháp Như Lai
Quyết tâm thực hiện.
Tiếp sang câu chuyện
Một chín chín hai
Tôi nhờ ông Tuyển
Bảo tàng Hà Tĩnh
Trực tiếp thầy Nghiêm
Ủy viên Trung ương
Hội đồng Trị sự
Hiện đang trụ trì
Chùa Lý Quốc Sư
Hoàn Kiếm Hà Nội
Lần đầu mạo muội
Gửi thư cho thầy

*Biết nói sao đây
Để thầy thấu rõ
Nhưng sau lúc đó
Trán tỉnh tinh thần
Lời nói chân tình
Kính trình bệch bạch
Quê con nặng nghiệp
Đời sống đói nghèo
Xa rời Phật pháp
Tính ra đã ngót
Năm mươi năm rồi
Vắng bóng tăng ni
Không ngôi Tam bảo
Nhờ thầy chỉ giáo
Giúp đỡ chúng con
Quy y Tam bảo
Cho hàng Phật tử
Tại gia chúng con
Danh sách chỉ tròn*

Một trăm hai mươi
Thiện nam tín nữ
Ơn thầy tế độ
Giúp đỡ chúng con
Trọn lời cầu nguyện
Sống cùng Phật pháp
Niềm vui khao khát
Tính tháng tính ngày
Một chín chín hai
Nhận được thư thầy
Vui mừng khôn xiết
Trong thư thầy viết
Thầy dùng quyền pháp
Quy y cho rồi
Lòng tôi bồi hồi
Xuyên xao xúc động
Thầy lại căn dặn
Trong thư có sẵn
Băng đĩa bằng lời

*Kèm theo tám ảnh
Danh sách đã sẵn
Pháp danh từng người
Các con kịp thời
Tổ chức nhận Diệp
Quy trước tượng Phật
Hình ảnh của thầy
Để mà nhận Diệp
Lời thầy dạy tiếp
Từ nay các con
Đã thành Phật tử
Phải giữ lời răn
Hướng về đường thiện
Phương châm Giáo hội
Tốt đạo đẹp đời
Là lời thầy dạy
Tuy được như vậy
Nhưng nhiều khó khăn
Chưa có đạo tràng*

*Pháp lý cho phép
Tôi lại bàn tiếp
Với ông Việt Hùng
Cần phải dụng công
Trên đường Phật pháp
Chuyến đi ra Bắc
Hà Nội Thủ đô
Đệ trình đơn từ
Lên các cơ quan
Trung ương Chính phủ
Lá đơn trong đó
Nội dung ba điều
Xin trên giải quyết
Thứ nhất tái lập
Phật giáo tỉnh nhà
Điều hai trình qua
Tăng ni chân chính
Trụ trì tự viện
Hoằng pháp độ sinh*

Hương thiện làm lành
Ích quốc lợi dân
Nhà nhà an lạc
Điều ba xin tiếp
Là điều cuối cùng
Chùa chiền khang trang
Huy hoàng đẹp đẽ
Ba điều như thế
Kính đê cấp trên
Rộng lòng soi xét
Chúng tôi trực tiếp
Tận các cơ quan
Đưa nguyện dân lành
Đến nơi đến chốn
Cơ quan đã đến
Là Vụ tiếp dân
Trung ương của Đảng
Tôn giáo Việt Nam
Mặt trận Tổ quốc

*Đến Viện khoa học
Tôn giáo Việt Nam
Bảo tàng khảo cổ
Văn phòng Chính phủ
Hội đồng trị sự
Phật giáo Việt Nam
Thời gian đi làm
Công tác Phật sự
Ở tại Thủ đô
Hơn mười hai ngày
Mười ba tháng Hai
Một chín chín hai
Hoàn thành nhiệm vụ
Rồi sau ngày đó
Tôi cùng ông Hùng
Đến chùa Trấn Quốc
Kính bạch lên ngài
Kim Cương Hòa thượng
Xin ngài mở lượng*

*Té độ cứu đời
Cho anh em tôi
Quy y Tam bảo
Ngài liền phán bảo
Các con vào chùa
Thầy quy y cho
Về làm Phật sự
Là người Phật tử
Tại gia tu hành
Phải thật chân thành
Hộ trì Phật pháp
Pháp danh đã đặt
Trọng Cường – Thiện Minh
Việt Hùng – Hữu Nhân
Các con luôn nhớ
Cố gắng tu hành
Để mau trưởng thành
Thuần thành Phật tử
Lời ngài nhắc nhở*

*Khắc sâu vào lòng
Giữ vững niềm tin
Con đường chính pháp
Chúng tôi kính bạch
Chúc ngài an lạc
Té bặt cứu đời
Làm cho đạo đời
Ngày càng hưng thịnh
Đảnh lễ Hòa thượng
Chúng tôi ra về
Niềm vui tràn trề
Không sao kể hết
Chúng tôi từ biệt
Vợ chồng ông Châu
Quê hương Hồng Lĩnh
Pháp danh Diệu Chính
Phật tử Thuần Thành
Hiện đang hoạt động
Trong ngành văn thư*

Ở chùa Quán Sứ
Là người giúp đỡ
Anh em chúng tôi
Thời gian bảy ngày
Ở tại Thủ đô
Để làm Phật sự
Với công ơn đó
Mãi mãi không quên
Trong lòng Phật tử
Nỗi niềm nhung nhớ
Chia tay gia đình
Chúng tôi lên đường
Trở về Hà Tĩnh.
Việc làm trước tiên
Viết đơn đệ trình
Thường trực Tỉnh ủy
Văn phòng Thị ủy
Cùng sở ban ngành
Từ tỉnh đến thị

*Thiết tha đề nghị
Đảng và chính quyền
Quan tâm giúp đỡ
Bà con Phật tử
Sớm được toại nguyện
Làm con đức Phật
Lời cầu khẩn thiết
Phật pháp mười phương
Từ bi gia hộ
Phật tử tỉnh nhà
Mau có hồi âm
Cấp trên ban xuống
Đáp lời cầu thỉnh
Ủy ban nhân dân
Chính quyền Hà Tĩnh
Quyết định gửi về
Mười bảy tháng Chín
Một chín chín tư
Chấp thuận đạo tràng*

*Phật tử thị xã
Sinh hoạt bình thường
Có Ban Hộ tự (Ban Nghi lễ)
Lập nơi thờ tự
Tại chùa Cẩm Sơn
Đất chùa Nài cũ
Trưởng ban Hộ tự
Ông Bùi Trọng Cường
Là người đứng đơn
Phật tử Việt Hùng
Là một thành viên
Trong Ban Nghi lễ
Quyết định chỉ rõ
Cho Ban Hộ tự
Phải chịu trách nhiệm
Trước các cơ quan
Hoạt động tôn giáo
Cả hành chánh đạo
Giao cho hai ông*

*Thực hiện thật tốt
Các điều chi tiết
Trong quyết định này
Và phải làm ngay
Chuyển dời địa điểm
Nhà tranh Võ miếu
Về đất Núi Nài
Xây dựng Cẩm Sơn
Làm nơi thờ tự
Nhờ sự giúp đỡ
Tỉnh ủy, Ủy ban
Hội đồng nhân dân
Ủy ban Mặt trận
Với sự đồng thuận
Các cấp các ngành
Tỉnh huyện thị thành
Đồng lòng thương cảm
Khó khăn vận nạn
Vật chất tiền tài*

Ngày một ngày hai
Đều cùng giải quyết
Với lòng nhiệt huyết
Phật tử nhân dân
Hai một tháng Giêng
Vào năm Bính Tý (1996)
Động thổ xây chùa
Cảm Sơn cổ tự
Tăng ni Phật tử
Lãnh đạo ban ngành
Từ tỉnh đến thị
Về dự đầy đủ
Đại Nài bản xứ
Đảng ủy, Ủy ban
Cũng đều có mặt
Chương trình sắp đặt
Chín giờ sáng nay (21-1)
Giờ lành đặt đá
Ông Hùng vội vã

Đem đá để gài
Dưới chân ông Duyệt
Trưởng ban Tôn giáo (tỉnh)
Vớ lời khẩn thiết
Xin bác Trưởng ban
Tôn giáo tỉnh nhà
Đặt viên đầu tiên
Để cho cửa thiền
Ngày càng vững bước
Từ đó lần lượt
Đại diện ban ngành
Chuyển tay đặt tiếp
Vui mừng khôn xiết
Đổ móng hoàn thành
Bước đầu thành công
Thật là mỹ mãn
Rồi qua ngày tháng
Phấn đấu gian nan
Vay đỡ bạc tiền

*Phật tử nhân dân
Mua nguyên vật liệu
Xi măng đá cát
Sắt thép đủ đầy
Bắt tay vào xây
Ngôi nhà thứ nhất
Làm nơi thờ Phật
Lao đao chặt vật
Thiếu trước hụt sau
Đoàn kết bên nhau
Kẻ công người của
Năng nổ siêng năng
Nhất định hoàn thành
Cảm Sơn cổ tự
Một năm sau đó
Đình Sứ nở hoa (1997)
Đón mừng ngôi nhà
Năm gian ngói đỏ
Núi Nài từ đó*

*Cảm Sơn ra đời
Chỉ trong vài ngày
Trang hoàng đẹp đẽ
Mùa xuân Đinh Sửu
Vào rằm tháng Giêng
Khánh thành an vị
Bàn trên Tam thánh
Bàn giữa Thánh hiền
Bàn dưới dành riêng
Thiên Long Bát Bộ
Hộ pháp thiện thần
Già lam thánh chúng
Cùng đồng mời về
Chứng minh công đức
Phật tử nhân dân
Đông vui nô nức
Lễ Phật đầu tiên
Có thầy Thiện Điểm
(ở Nha Trang)*

*Tu sĩ Nha Trang
Làm thầy chủ lễ
Niềm vui xiết kể
Lễ Phật đầu tiên
Tại chùa Cẩm Sơn
Người đông như hội
Tôi còn nhớ mãi
Phật tử Thị Cung
Quê ở Tân Giang
Thành phố Hà Tĩnh
Hiện đang sinh sống
Ở chợ An Đông
Thành phố Sài Gòn
Phát tâm cúng dường
Mười một pho tượng
Di Đà, Thế Chí
Quan Âm Chuẩn Đề
Địa Tạng Bồ tát
Đạt Ma tổ sư*

Đản sinh Bồ tát
Đạt Đa giáng trần
Tiêu Diện Bồ tát
Hộ pháp Long Thiên
Quán Âm lộ thiên
Cùng đồ pháp khí
Trang hoàng đẹp đẽ
Làm cho Cẩm Sơn
Càng thêm uy nghiêm
Linh thiêng cổ tự
Rồi từ ngày đó
Mỡ giục chuông ngân
Câu kinh bài kệ
Thúc giục lòng người
Cùng nhau hướng thiện.
Tôi kể sang chuyện
Thật quá bất ngờ
Đang soạn bàn thờ
Nhìn ra ngoài cửa

Thấy có hai người
Ông Duyệt bước vào
Theo sau một vị
Lòng tôi suy nghĩ
Không biết lần này
Ông Duyệt về đây
Có gì thay đổi
Chân tôi bước vội
Ra đón hai ông
Tay bắt mặt mừng
Kể sao cho xiết
Ông Duyệt nói tiếp
Ông thắp hương lên
Chúng tôi bái Phật
Đứng chờ một lát
Tôi mời hai ông
Trở về văn phòng
Uống trà nói chuyện
Ông Duyệt trân trọng

*Giới thiệu với tôi
Vụ trưởng Vũ Ngọc
Phật giáo Việt Nam
Tôn giáo Trung ương
Về thăm Cẩm Sơn
Kiểm tra tình hình
Công tác Phật sự
Giúp đỡ Phật tử
Đem đạo vào đời
Dựng xây chính pháp
Niềm vui khôn xiết
Tiếp đón hai ông
Thỏa mãn tâm lòng
Cầu mong chờ đợi
Ông Duyệt lại nói
Tin cho ông hay
Đại hội lần này
Là nhiệm kỳ bốn (1997-2002)
Phật giáo Việt Nam*

Tổng kết năm năm
Công tác Phật sự
Lãnh đạo Tỉnh ủy
Mặt trận, Ủy ban
Cùng sở ban ngành
Thống nhất cử ông
Thay mặt Phật tử
Vào chùa Cảm Sơn
Tham dự đại hội
Tin vừa đưa tới
Quả quá bất ngờ
Cả mừng và lo
Lòng tôi bồi rối
Khó lòng tả nổi
Khi biết tin này
Suy nghĩ rồi đây
Nhiệm vụ nặng nề
Nhưng rất vinh dự
Những ngày hội nghị

*Ở tại Thủ đô
Hội trường văn hóa
Khách sạn Liên đoàn
Lao động Việt Nam
Tai tôi tỏ tường
Các bài tham luận
Trí tuệ minh mẫn
Nhận biết từng lời
Đem đạo vào đời
Dựng xây xã hội
Hiến chương đường lối
Phật giáo Việt Nam
Hai ngàn năm qua
Hòa trong dân tộc
Lấy dân làm gốc
Khai quốc trị dân
Đinh, Lê, Lý, Trần
Dựa vào Phật giáo
Tăng ni khuyến giáo*

Trung hiếu làm đầu
Sát cánh bên nhau
Phật tử đồng bào
Hương về đường thiện
Lòng tôi mong muốn
Phải có thầy hiền
Nâng tay giúp đỡ
Đại hội kỳ đó
Thật quả là may
Tôi gặp thầy Bốn
Phụ trách triển lãm
Đại hội kỳ bốn
Lòng tôi vui sướng
Đánh lễ chào thầy
Như một duyên may
Thầy cầm tay tôi
Dắt đến một chỗ
Quán trà gần đó
Với lời cười mở

Thầy nói với tôi
Đại hội kỳ này
Thầy cho con biết
Đại đức Bảo Nghiêm
Bạn học cùng thầy
Hiện đang trụ trì
Chùa Lý Quốc Sư
Hoàn Kiếm Hà Nội
Thầy Bổn lại nói
Hiện nay thầy Nghiêm
Là một ủy viên
Hội đồng Trị sự
Phật giáo Việt Nam
Lòng tôi ngập tràn
Niềm vui dào dạt
Đại hội bé mạp
Tìm về chùa thầy
Mong muốn đầu tiên
Nhờ thầy tế độ

*Phật tử tỉnh nhà
Sớm được chan hòa
Trong nhà Phật pháp
Niềm vui khôn xiết
Tôi bàn ông Hùng
Đem chùa Cẩm Sơn
Cúng dường Giáo hội
Lời tôi vừa nói
Dứt tiếng sau cùng
Chú tiểu trong phòng
Bước ra chào nói
Thầy bảo hai ông
Vào phòng gặp thầy
Thầy đang chờ đó
Chấp tay đánh lễ
Buổi gặp đầu tiên
Tôi gặp thầy Nghiêm
Như gặp thánh hiền
Bỗng dựng niềm tin*

*Trong lòng hờn hờ
Không chút do dự
Tôi kính bạch thầy
Con là cư sĩ
Pháp danh Thiện Minh
Thế danh của con
Là Bùi Trọng Cường
Cùng với Phật tử
Pháp danh Hữu Nhân
Tên Nguyễn Việt Hùng
Quê hương Hà Tĩnh
Phía Bắc miền Trung
Là một tỉnh nhỏ
Cách đây xa lắm
Hơn ba trăm cây
Chúng con ở đó
Đói Phật pháp lắm
Tăng ni vắng bóng
Hơn năm mươi năm*

*Nhân dân đói nghèo
Phật tử tu theo
Chưa đúng chính pháp
Còn nhiều lầm lạc
Mê tín dị đoan
Chùa chiền hoang vắng
Tai họa chiến tranh
Bom đạn tàn phá
Một số ngôi chùa
Chỉ còn đất hoang
Nhiều chùa để trống
Chẳng có ai trông
Tạo thành chỗ hỏng
Cho một số người
Thời cơ lợi dụng
Buôn thánh bán thân
Thu lợi cho mình
Chẳng tình e nể
Con kính bạch thầy*

Mong thầy giúp đỡ
Ra tay tế độ
Phật tử chúng con
Tu theo chính pháp
Lời cầu tha thiết
Thỉnh mời thầy về
Hà Tĩnh vùng quê
Còn nhiều mê tín
Thức tỉnh lòng người
Hướng theo đường thiện
Dựng xây cuộc sống
Đẹp đạo tốt đời
Tôi bạch dứt lời
Thầy liền dạy tiếp
Con về trực tiếp
Viết đơn đệ trình
Tỉnh ủy, Thị ủy
Mặt trận ban ngành
Đồng tình chấp nhận

*Thầy về Hà Tĩnh
Trụ trì danh dự
Tại chùa Cẩm Sơn
Thành phố Hà Tĩnh
Với lời cầu thỉnh
Tha thiết chân thành
Tỉnh ủy, ban ngành
Cơ quan tỉnh thành
Đồng lòng thương cảm
Chỉ trong một tháng
Công văn gửi về
Cho Ban Hộ tự
Lãnh đạo nhất trí
Đề nghị của chùa
Được thỉnh thầy về
Trụ trì danh dự
Hướng dẫn Phật sự
Xây dựng đạo đời
Để cho mọi người*

*Thấm nhuần Phật pháp
Lòng mong khao khát
Sớm được đón thầy
Ra tay cứu độ
Giúp đỡ chúng sanh
Vượt khỏi mê lầm
Trở về bến giác.
Niềm vui bậc nhất
Đến quá bất ngờ
Công văn gửi về
Cho Ban Hộ tự
Đó là thông báo
Mang số 52 TB/TG
Hai một tháng Sáu
Một chín chín tám
Của Ban Tôn giáo
Báo cho Cẩm Sơn
Được đón thầy Nghiêm
Trụ trì danh dự*

Công việc chuẩn bị
Viết đơn kính nghị
Tỉnh ủy, Thị ủy
Tôn giáo, Mặt trận
Dân vận, Công an
Cơ quan, hữu quan
Sắp xếp một ngày
Để đoàn đại biểu
Phật giáo Việt Nam
Về thăm Hà Tĩnh
Tờ trình gửi tỉnh
Mồng tám tháng Tư
Một chín chín chín
Công việc của tỉnh
Quá thật bận bẻ
Nên chưa gặp được
Chuyển sang dịp khác
Thông báo gửi về
Cho Ban Hộ tự

Tỉnh, thị nhất trí
Ngày gặp đầu tiên
Thượng tọa Bảo Nghiêm
Mười sáu tháng Tám
Vào năm hai ngàn
Văn phòng Ủy ban
Nhân dân Hà Tĩnh
Đón tiếp thầy Nghiêm
Thật là trang nghiêm
Ông Kỳ đứng lên
Giới thiệu từng tên
Các vị đại biểu
Xong lời giới thiệu
Tất cả mọi người
Vui vẻ tươi cười
Nhìn nhau quyến luyến
Thượng tọa Bảo Nghiêm
Đôi mắt sáng hiền
Nụ cười niềm nở

Tấm lòng cởi mở
Rồi ngay lúc đó
Nhân buổi gặp đầu
Thượng tọa gieo sâu
Niềm tin Phật giáo
Đạo đời kết hợp
Như nước với đường
Không khí trở nên
Chan hòa mật thiết
Thượng tọa nói tiếp
Kể từ hôm nay
Nhờ sự chung tay
Quý vị đại biểu
Lãnh đạo Tỉnh ủy
Thị ủy, ban ngành
Mặt trận chính quyền
Nhiệt tình giúp đỡ
Công tác Phật sự
Hà Tĩnh quê mình

Ngày càng tiến bộ
Tiếp ngay lúc đó
Ông Kỳ đứng lên
Buổi gặp đầu tiên
Thành công tốt đẹp
Sau buổi gặp mặt
Thượng tọa cùng tôi
Chia tay mọi người
Trở về Cẩm Sơn
Chân bước trên đường
Lòng càng suy nghĩ
Từ đây đã có
Thầy dẫn đạo rồi
Làm cho mọi người
Hiểu sâu Phật pháp
Cần phải tổ chức
Một lễ Vu lan
Tháng Bảy hai ngàn
Thật là râm rộ

*Buổi lễ phải có
Đầy đủ thành phần
Mặt trận chính quyền
Các sở ban ngành
Phật tử nhân dân
Cả tỉnh về dự
Cả Sơn từ đó
Trở thành trung tâm
Phật giáo Hà Tĩnh
Tỉnh thị huyện thành
Đồng tình chấp thuận
Vu lan báo hiếu
Diễn ra đầu tiên
Trên đất Hà Tĩnh
Thầy Nghiêm trình trọng
Tuyên bố chương trình
Giới thiệu thành phần
Một tràng vỗ tay
Vang như pháo nổ*

Ngay sau lúc đó
Thầy Nghiêm đứng lên
Khai mạc buổi lễ
Không khí trang nghiêm
Đạo tràng thanh tịnh
Vu lan toàn tỉnh
Phật tử vui mừng
Nhân dân phấn khởi
Tiếng loa truyền tới
Vang khắp xóm làng
Ý nghĩa Vu lan
Thầy Nghiêm dạy rõ
Là người Phật tử
Phải đền bốn ân
Cứu độ tam đồ
Theo lời Phật dạy
Muốn được như vậy
Phải lo tu hành
Ba nghiệp của mình

Là thân, khẩu, ý
Phải luôn suy nghĩ
Sám hối ăn năn
Sửa chữa lỗi lầm
Ngày càng tinh tấn
Đạo tràng vững mạnh
Phật pháp thịnh hành
Hà Tĩnh quê mình
Ngày thêm đổi mới
Người người phấn khởi
Hoan hỷ vui mừng
Buổi lễ Vu bôn
Thành công viên mãn
Cảm Sơn tháp sáng
Ngọn nến đầu tiên
Để làm tiền đề
Phục hồi tỉnh hội
Việc làm sắp tới
Là phải chọn người

*Lập ban đại diện
Phật giáo tỉnh nhà
Cần phải thông qua
Danh sách nhân sự
Đại diện gồm có
Thầy Nghiêm Trưởng ban
Cư sĩ Thiện Minh
Thế danh Trọng Cường
Phó ban Thường trực
Phật tử Quảng Khiết
Thế danh Nguyễn Thanh
Làm Phó thư ký
Phật tử Quảng Nghĩa
Thế danh Minh Hiền
Làm Chánh văn phòng
Phật tử Diệu Hiếu
Thế danh Kim Hiền
Phật tử Nguyên Hoa (đã chết)
Thế danh Văn Hồng*

*Phật tử Quảng Tự
Thế danh Lê Tuệ
Ba vị đảm nhiệm
Chức vụ ủy viên
Của Ban Đại diện
Nhân sự được xếp
Chỉ có bảy người
Danh sách lập xong
Thông qua chính quyền
Ủy ban Mặt trận
Các sở ban ngành
Đồng tình chấp thuận
Ngày lành đã đến
Quyết định gửi về
Số 2298/QĐ-UB.NC
Mười sáu tháng Mười hai
Hai ngàn linh bốn
Ủy ban nhân dân
Chính quyền Hà Tĩnh*

*Nội dung chấp thuận
Lập Ban Đại diện
Phật giáo tỉnh nhà
Quê hương nở hoa
Sáng lòe chân pháp
Mùa hè đẹp nhất
Hai một tháng Năm (27/6/2005)
Vào năm Ất Dậu
Cảm Sơn huyên nào
Rộn rập cờ hoa
Truyền thanh phát ra
Ngày lễ ra mắt
Đại diện tỉnh ta
Thật là long trọng
Chư tôn Hòa thượng
Thượng tọa Đại đức
Ban viện các ngành
Trung ương Giáo hội
Mười bảy tỉnh thành*

*Đề về tham dự
Tôn giáo Chính phủ
Mặt trận Tổ quốc
Dân vận Trung ương
Đại biểu địa phương
Tỉnh thành huyện thị
Tăng ni Phật tử
Tính trong buổi lễ
Hơn hai nghìn người
Chào mừng Tỉnh hội
Vui mừng phấn khởi
Chung bữa cơm chay
Nghĩa nặng tình dày
Nhờ ơn chư Phật
Công việc kế tiếp
Là việc giới thiệu
Con dấu chức năng
Của Ban Đại diện
Đến sở ban ngành*

*Lãnh đạo của tỉnh
Cùng huyện thị thành
Liên hệ công tác
Tổ chức sắp đặt
Các vị trụ trì
Chùa chiền tự viện
Phong Phạm Xuân An
Đại đức Viên Như
Đà Liễu Xuân Mỹ
Đại đức Chánh Thành
Cầm Sơn Thiên Cầm
Đại đức Hạnh Nhân
Hương Tích Thiên Lộc
Đại đức Quảng Nguyên
Công việc xúc tiến
Các huyện thị thành
Lập Ban Đại diện
Tỉnh có mười hai
Đơn vị hành chính*

*Thành lập mười ban
Chỉ còn lại hai
Vũ Quang, Đức Thọ
Chưa có nhân sự
Phải để lại sau
Tiếp tục giải quyết
Phật sự từng bước
Tiến theo chương trình
Việc cần tiến hành
Làm đơn kính trình
Các cấp lãnh đạo
Hội đồng Trị sự
Phật giáo Việt Nam
Cùng các ban ngành
Trung ương, Chính phủ
Tỉnh ủy, Ủy ban
Công an, Mặt trận
Tôn giáo, Dân vận
Tờ trình đại diện*

Ngày sáu tháng Năm
Hai ngàn linh bảy
Mang số 17/TT-PGHT
Án định thời gian
Địa điểm khách mời
Đại hội đại biểu
Phật giáo tỉnh nhà
Trong nhiệm kỳ Một
Hai ngàn linh bảy
Hai ngàn mười hai
Tại Nhà văn hóa
Trung tâm của tỉnh
Với đơn đệ trình
Các cấp đồng tình
Tin mừng đưa tới
Công văn Giáo hội
Một trăm sáu lăm
(165/CV-HĐTS.VPI)
Mười tám tháng Sáu

*Hai ngàn linh bẩy
Chấp thuận Đại hội
Phật giáo Hà Tĩnh
Theo đúng chương trình
Như đã báo cáo
Hai ngày đại hội
Mồng hai, mồng ba
Tháng Tám hai ngàn
Không trăm linh bẩy
Nhằm năm Kỷ Sửu
Hai mươi hai mốt
Tháng Sáu âm lịch
Trung tâm Văn hóa
Sự kiện xảy ra
Quả thật hiếm có
Ưu đàm hoa nở
Giữa mùa sen vàng
Dưới xóm trên làng
Thành thị nông thôn*

Vui mừng phấn khởi
Chào mừng đại hội
Phật giáo tỉnh nhà
Nhất trí bầu ra
Hai mươi một người
Trong Ban Trị sự
Thượng tọa Bảo Nghiêm
(nay là Hòa thượng)
Trưởng ban Trị sự
Cư sĩ Thiện Minh
Là Bùi Trọng Cường
Phó ban Thường trực
Đại đức Viên Như
Làm Phó Trưởng ban
Kiêm Chánh thư ký
Đại đức Chánh Thành
Trưởng Ban Giáo dục
Đại đức Quảng Nguyên
Trưởng Ban Văn hóa

Kinh tế Tài chính
Đại đức Hạnh Nhân
Trưởng Ban Hoằng pháp
Cư sĩ Thái Minh Hiền
Là Phó thư ký
Kiểm Chánh văn phòng
Cư Sĩ Nguyễn Văn Thanh
Làm Phó thư ký
Cư sĩ Nguyễn Văn Hồng (đã chết)
Chức vụ Thủ quỹ
Cư sĩ Trần Thị Kim Hiền
Trưởng ban Từ thiện
Mười người trên đây
Là Ban Thường trực
Những người kế tiếp
Là các ủy viên
Đại đức Viên Ngô (đã chết)
Phật tử Thị Thạch
Phật tử Thị Mai

Phật tử Quốc Khánh
Phật tử Văn Thiện
Phật tử Văn Đức
Phật tử Quốc Khuyên
Phật tử Hữu Thiên
Phật tử Đức An
Phật tử Thị Trà
Cư sĩ Khả Tuệ
Danh sách các vị
Đã được thông qua
Trước toàn đại biểu
Hội trường vang dội
Một tràng pháo tay
Chào mừng tân ban
Phật giáo Việt Nam
Tỉnh hội Hà Tĩnh
Không khí yên tĩnh
Đón nhận đạo từ
Hòa thượng Thanh Sam

*Thay mặt Trung ương
Phật giáo Việt Nam
Ban lời giáo huấn
Dứt lời Hòa thượng
Thượng tọa Bảo Nghiêm
Thay mặt toàn Ban
Phát lời hứa khả
Hội trường rộng rãi
Vỗ tay đón mừng
Chương trình Phật sự
Đã được thông qua
Bước tiến làm đà
Để cho chúng ta
Nỗ lực vươn tới
Niềm vui phấn khởi
Lắng nghe phát biểu
Bí thư Tỉnh ủy
Ông Nguyễn Thanh Bình
Nhận xét tình hình*

*Phật giáo tỉnh mình
Có nhiều khởi sắc
Đã cùng chung sức
Cùng các thành viên
Trong khối Mặt trận
Đoàn kết xây dựng
Đất nước quê hương
Ngày càng đổi mới
Nhiệm vụ sắp tới
Thử thách khó khăn
Lãnh đạo tỉnh mong
Các hàng Phật tử
Tăng ni cư sĩ
Nỗ lực vươn lên
Xây dựng đạo đời
Ngày càng tiến tới
Luôn luôn đổi mới
Mê tín sai lầm
Dần dần xóa bỏ*

*Giúp đỡ mọi người
Làm lành lánh dữ
Mong muốn rồi đây
Các hàng Phật tử
Tu học thuần thành
Đẹp đời tốt đạo
Dứt lời phát biểu
Bí thư Thanh Bình
Tất cả đồng tình
Vỗ tay hoan hỷ
Chương trình hội nghị
Khép lại dần dần
Hội nghị thành công
Trong nhiệm kỳ Một (2007-2012)
Năm năm kế tiếp
Thực hiện Nghị quyết
Đại hội đề ra
Tăng ni Phật tử
Phật giáo tỉnh nhà*

*Khó khăn vượt qua
Tạo nhiều thuận lợi
Trên đà phấn khởi
Mọi mặt tiến nhanh
Hoàng pháp độ sanh
Dựng xây tu viện
Công tác từ thiện
Giúp đỡ người nghèo
Mồ côi tàn tật
Mọi ngành mọi mặt
Chuyển biến khởi sắc
Làm cho Phật pháp
Quê hương, tỉnh ta
Đến khắp mọi nhà
Thôn xóm gần xa
Tiếng niệm di đà
Mọi nhà phấn khởi
Nông thôn đổi mới
Xã hội văn minh*

*Thăm nghĩa đậm tình
Quê ta tươi đẹp
Thành công kỳ Một
Kết thúc nhiệm kỳ
Bước sang kỳ Hai
Hai ngàn mười hai
Hai ngàn mười bảy
Trên đà tiến tới
Đại hội kỳ này
Nhiều sự đổi thay
Việc cần làm ngay
Chọn lựa nhân sự
Cần được quan tâm
Huyện thị tỉnh thành
Chọn người xứng đáng
Đảm đang trách nhiệm
Phật sự tỉnh nhà
Trong giai đoạn mới
Thời gian Đại hội*

Ấn định hai ngày
Hai bảy, hai tám
Tháng Sáu Nhâm Thìn
Mười bốn, mười lăm
Tháng Tám dương lịch
Hai ngàn mười hai
Bảy giờ ba mươi
Vào ngày hai tám
Sáu trăm đại biểu
Trung ương Vụ Viện
Tỉnh huyện thị thành
Ban sở các ngành
Về dự đông đủ
Tiếng chuông bát nhã
Vang lên ba hồi
Tất cả mọi người
Có mặt hội trường
Trung tâm Văn hóa
Tiếng loa phát ra

*Của Ban Tổ chức
Đại biểu lần lượt
Tiến vào hội trường
Không khí trang nghiêm
Hướng lên Quốc kỳ
Chào cờ khai mạc
Tiếp theo bài hát
Phật giáo Việt Nam
Một tràng vỗ tay
Đón chào văn nghệ
Dâng hoa kính lễ
Chư Phật Thánh hiền
Hòa thượng, Thượng tọa
Đại đức, tăng ni
Không khí hội nghị
Tĩnh lặng trang nghiêm
Hòa thượng Bảo Nghiêm
Diễn văn khai mạc
Phật sự kỳ Một*

*Kết thúc năm năm
Thành công viên mãn
Kỳ Hai tiếp đến
Hai ngàn mười hai
Hai ngàn mười bảy
Đại hội kỳ này
Có nhiều thay đổi
Hiến chương Giáo hội
Làm kim chỉ nam
Đoàn kết hòa hợp
Trưởng dưỡng đạo tâm
Trang nghiêm Giáo hội
Các tỉnh thành hội
Thi đua vươn tới
Xây dựng Giáo hội
Hưng thịnh xương minh
Xứng đáng chức năng
Đạo trong dân tộc
Hội nghị thông suốt*

*Nhiệm vụ nặng nề
Kỳ Hai bước đi
Vững vàng chắc chắn
Một phút yên lặng
Không khí hội trường
Tràn đầy đạo vị
Một Ban Trị sự
Hai mươi bốn người
Mười bốn chư tăng
Mười người Phật tử
Đứng trước Đạo trường
Đảm đang nhiệm vụ
Pháo tay vang nổ
Ủng hộ nhất tâm
Mọi người vui mừng
Thành công tốt đẹp
Đạo từ kế tiếp
Hòa thượng Thanh Sam
Chứng minh buổi lễ*

Toàn Ban Trị sự
Đứng trước Đạo trường
Hòa thượng Bảo Nghiêm
Thay mặt tân ban
Phát lời hứa khả
Chương trình hội nghị
Đã khép lại dân
Đến phần thông qua
Nghị quyết Đại hội
Tất cả đồng tình
Vỗ tay hoan hỷ
Kết thúc hội nghị
Làm lễ hạ cờ
Hồi hương công đức
Tất cả chúng sinh
Đồng thành Phật đạo
Từ đây Phật giáo
Hà Tĩnh quê ta
Như một vườn hoa

Đua nhau nở rộ
Tổ đình cổ tự
Là chùa Cảm Sơn
Một đóa hoa sen
Nở ra ngàn cánh
Vị tăng đầu tiên
Hoằng pháp độ sinh
Mở đạo cứu đời
Công ơn biển trời
Muôn đời ghi nhớ
Tăng ni Phật tử
Thiện nam tín nữ
Luôn luôn ghi nhớ
Công ơn của thầy
Hòa thượng Bảo Nghiêm
Người tăng đầu tiên
Xả thân vì đạo
Gian nan không quản
Mưa nắng chẳng sờn

Đường sá trăm dặm
Chí cả gan bền
Quyết tâm xây nên
Gieo mầm Phật pháp
Ngày nay ta được
Hái quả Bồ đề
Luôn nhớ ơn kia
Thật là to lớn
Hòa thượng Bảo Nghiêm
Thầy hiền thánh trí
Một vị tăng sĩ
Đầy đủ đức tài
Khai hóa Phật pháp
Đạo đời kết hợp
Sáng tỏ khắp nơi
Cứu độ muôn người
Lìa mê đến giác
Từ đây Chính pháp
Lan tỏa đường quê

*Phật đường tự viện
Ánh điện sáng trưng
Khu phố xóm làng
Nhờ ánh Từ quang
Mười phương chư Phật
Ấm no hạnh phúc
Đẹp nghĩa đạo đời
Muôn người phấn khởi
Nông thôn đổi mới
Xã hội văn minh
Cuộc sống an bình
Quốc gia thịnh trị
Mấy lời hồi ký
Tôi xin viết ra
Khi tuổi xế tà
Lưu lại con cháu.*

*Viết xong ngày 31/12/2012
tại nhà số 08, đường Bùi Cẩm Hồ,
Khối phố 5, phường Đại Nài, TP. Hà Tĩnh*

Kể chuyện Phật Thích Ca

*Tôi xin kể lại
Hai ngàn năm qua
Ở cõi Ta bà
Xảy ra sự cố
Vĩ đại vô cùng
Trời đất chuyển rung
Hoàn cầu vang động
Mùi hương Phật Thánh
Hoan hỷ đón mừng
Bồ tát Hộ Minh
Giáng trần cứu thế
Theo lời thọ ký
Đức Phật Định Quang
Đại Thiên ba ngàn*

Trong toàn thế giới
Cõi trời Đâu suất
Ngài phóng quang minh
Sáng bừng mắt tuệ
Nhìn soi cõi thế
Bể khổ mênh mông
Trầm luân sinh tử
Sáu đường lục đạo
Lẩn quẩn loanh quanh
Vô minh mê lầm
Chìm trong biển khổ
Noãn thai thấp hóa
Và cả trời người
Khổ hải đầy vơi
Mịt mù lối thoát
Nỗi lòng Bồ tát
Đau xót khôn cùng
Ngài quyết giáng trần
Cứu dân độ thế

Vào thời kỳ đó
Ấn Độ miền Trung
Có Vua Tịnh Phạn
Là vị anh quân
Ma Gia phu nhân
Là bà Hoàng hậu
Tính tình hiền hậu
Đức độ cao dày
Bốn phương ngưỡng mộ
Kinh thành La Vệ
Vua quan nhân dân
Trên hòa dưới thuận
Nhà nhà no ấm
Cuộc sống thanh bình
Trong cung ngoài thành
Hướng theo đường lành
Dựng xây đất nước
Lòng bà ao ước
Hoàng tử ra đời

*Ké ngôi Hoàng đế
Quên ăn biếng ngủ
Sức khỏe giảm dần
Lòng bà băng khuâng
Chìm trong giấc mộng
Thấy con voi trắng
Có đủ sáu ngà
Húc vào mình bà
Vào bên hông phải
Cũng từ hôm ấy
Bà đã mang thai
Chín tháng mười ngày
Dưỡng nuôi thai nhi
Chờ ngày sinh nở
Tại vườn Lâm tỵ
Mồng tám tháng Tư
Vào đầu mùa hè
Hoàng hậu Ma Gia
Giáng sinh Thái tử*

*Ra khỏi bụng mẹ
Một tay chỉ trời
Một tay chỉ đất
Thiên thượng thiên hạ
Duy ngã độc tôn
Tiếng ngài vang rền
Như sư tử rống
Bước đi chấn động
Khắp cả mười phương
Bảy đóa sen hồng
Nâng bàn chân ngọc
Chín rồng phun nước
Tắm gội cho ngài
Trên các cõi trời
Hoa mạn Đà la
Rơi xuống cúng dường
Chào mừng Thái tử
Tin mừng từ đó
Vang khắp kinh thành*

Vua quan muôn dân
Lũ lượt về thành
Đón mừng Thái tử
Tư Đà đạo sĩ
Hy Mã Lạp sơn
Chống gậy băng ngàn
Về chào Thái tử
Một giây lưỡng lự
Bái lạy kính chào
Đôi mắt ứa trào
Hai dòng lệ nhỏ
Phạm Vương lúc đó
Nhìn người đạo sĩ
Dáng vẻ hiền lành
Cảm động trong lòng
Vua liền hỏi tiếp
Tư Đà lễ phép
Quy xuống kính tâu
Kính thưa Hoàng đế

*Con khóc đời con
Sinh chẳng nhằm thời
Sống ở trên đời
Chẳng được bao chốc
Khi lời vàng ngọc
Truyền khắp nhân gian
Con đã lìa ngàn
Còn đâu được hưởng
Kính tâu Hoàng thượng
Thái tử làm Vua
Yên trị muôn dân
Ngôi vị chuyển luân
Bốn phương tôn kính
Xuất gia tu hành
Chứng thành đạo cả
Hào quang sáng tỏa
Khắp cõi Ta bà
Đóa hoa Ưu Đàm
Ngàn năm mới nở*

*Phạm Vương mừng rỡ
Hoàng hậu thỏa lòng
Sinh được một tuần
Ma Gia phu nhân
Thu thân nhập diệt
Phạm Vương luyến tiếc
Dân chúng buồn phiền
Chọn người kế bên
Chăm nom Thái tử
Duyên lành hội đủ
Em gái của bà
Ma Ha Xà Đồ
Kế bề gia thất
Chăm lo săn sóc
Thái tử học hành
Tuổi vừa bảy xuân
Ngài đã trở thành
Một cậu học sinh
Thông minh tuyệt tác*

Vua cha vừa đặt
Tên thật cho ngài
Là Tất Đạt Đa
Dòng họ Thích Ca
Miền Trung đất Ấn
Rồi cùng năm tháng
Ngài đã lớn dần
Tuấn tú khôi anh
Thông minh tài giỏi
Dân dân độ tuổi
Mười lăm trăng tròn
Trở thành Đông cung
Kế ngôi Hoàng đế
Phạm Vương thấy thế
Rất đổi vui mừng
Nhưng trong tâm lòng
Luôn còn suy nghĩ
Nhớ lời Đạo sĩ
Đoán tướng Thái tử

*Xuất gia tu hành
Cứu dân độ thế
Trăm phương ngàn kế
Vua cha bày ra
Vũ khúc đàn ca
Kỳ cầm thi họa
Làm cho Thái tử
Nhãng bề suy nghĩ
Xuất gia tu hành
Mười bảy tuổi xuân
Hoàng hậu phụ vương
Rất đổi vui mừng
Thái tử trưởng thành
Một chàng thanh niên
Tuấn tú anh minh
Phải lập gia đình
Kế ngôi hoàng đế
Vua ban thế lễ
Chọn vợ cho ngài*

Cung tần mỹ nữ
Đứng thành một hàng
Bước chân nhẹ nhàng
Dáng đi thoăn thoắt
Nụ cười thân mật
Đôi mắt sáng ngời
Thoáng qua hàng người
Đang còn chờ đợi
Ngài bèn bước tới
Đôi cánh tay hiền
Trao đồ châu ngọc
Lựa vàng gấm vóc
Cho các giai nhân
Người đến sau cùng
Con vua Thiên Giác
Công chúa Da Du
Vóc người xinh đẹp
Dáng dấp thanh cao
Dân chúng trông vào

Hết lòng ca ngợi
Thái tử bước tới
Bàn tay nhẹ nhàng
Mở lạy chuỗi vàng
Trao nàng công chúa
Sau kỳ chọn lựa
Hoàng hậu Phạm Vương
Bèn sai sứ thần
Mang nhiều vàng bạc
Kết nghĩa thông gia
Hai nước thuận hòa
Bốn phương một nhà
An vui bình trị
Phụ vương lại nghĩ
Chỉ có cách này
Mới buộc chân chàng
Vào đường gia thất
Thời gian thấm thoát
Vừa được hai năm

*Công chúa đã sinh
Một chàng Hoàng tử
Phụ vương mừng rỡ
Đặt tên cháu ngài
Là La Hầu La
Dòng họ Thích Ca
Con đầu Thái tử
Rời từ ngày đó
Sống trong cuộc đời
Bên vợ con người
Cung vàng điện ngọc
Gấm vóc lụa là
Tám lọng kiệu hoa
Không làm cho chàng
Lãng quên nguyện ước
Trải qua bao kiếp
Ý nguyện tu hành
Cứu thế độ dân
Lìa mê đến giác*

Quyết tìm đạo pháp
Chân chính nhiệm mầu
Giải thoát khổ đau
Trong đời ác trược
Lòng ngài đã quyết
Chẳng đoái vợ con
Ra cửa Bắc môn
Cùng chàng Xa Nặc
Kiên đà giục bước
Vượt khỏi kinh thành
Trong đêm thanh vắng
Thầy trò nhanh chóng
Vượt A Nô Ma
Đến nước La Ma
Ngài liền dừng lại
Cởi áo long bào
Cắt râu tóc ngài
Giao cho Xa Nặc
Đem về trình tâu

*Phụ vương, công chúa
Nhận được tin đó
Vua rất buồn phiền
Biết được lòng con
Không hề ngăn nôi
Vội vàng cho gọi
Bọn Kiều Trần Như
Theo đi hầu hạ
Sáu năm ròng rã
Tu hạnh đầu đà
Vất vả gian truân
Chí quyết một lòng
Bước chân không ngừng
Đạo khắp mọi miền
Tìm kiếm đạo huyền
Trải bao nhiêu phen
Vẫn chưa tìm được
Rồi ngài tỉnh thức
Đạo ở lòng mình*

Lặng lẽ tham thiền
Bấy thất tịnh nghiêm
Chứng lìa đạo cả
Khắp cõi Ta bà
Trời người hoan lạc
Từ đây đạo pháp
Của Phật Thích Ca
Cứu kẻ phàm ngu
Thoát khỏi mê đồ
Tiếp dẫn thành hiền
Siêu sinh Tịnh độ
Khắp miền Ấn Độ
Thuyết pháp giảng kinh
Ngài đã hoàn thành
Đến ba trăm hội
Từ bi hóa độ
Năm mươi năm tròn
Ngày tháng trôi dần
Thân già sức yếu

Tuổi đã tám mươi
Ngài nhập Niết bàn
Rừng Lâm song thọ
Di giáo ngài truyền
Định luật vô thường
Của muôn vạn vật
Đừng chấp còn mất
Giới luật làm đầu
Phật diệt, còn pháp
Con đường giải thoát
Sinh tử luân hồi
Chư Phật ba đời
Nương bát chánh đạo
Phật liền dạy bảo
Lời nói sau cùng
Trước phút lâm chung
Bốn hàng tứ chúng
Suối lệ tuôn trào
Như đàn con mất mẹ

*Cõi trần thế từ nay
Luôn ghi mãi ơn ngài
Thích Ca vị Giáo chủ
Đáng từ phụ trời người
Cứu vớt cả muôn loài
Về Tây phương Cực lạc
Một niềm vui lớn nhất
Theo Nghị quyết năm tư
Năm một ngàn chín chín
Liên Hiệp Quốc quyết định
Lấy đạo Phật đứng đầu
Trong toàn các tôn giáo
Để cho toàn nhân loại
Học tập và tu hành
Bỏ điều ác làm lành
Cho thế giới hòa bình
Chấm dứt nạn chiến tranh
Sống muôn đời an lạc
Theo lời Liên Hiệp Quốc*

*Lễ Khánh Đản hằng năm
Kỷ niệm ba Động tâm
Là nơi Phật giáng sinh
Nơi Phật Đà thành đạo
Nơi Phật nhập Niết bàn
Lấy mười lăm trăng tròn
Tháng Tư năm âm lịch
Là đại lễ Vô Sak
Cho đạo Phật toàn cầu
Phật tử hãy cùng nhau
Không kể Âu hay Á
Chỉ một dạ chí thành
Ơn Phật Đà muôn năm
Quy y và đánh lễ.*

*Cư sĩ Thiện Minh, thế danh Bùi
Trọng Cường
nôm na biên chép ngày 30/10/2014 tại số
nhà 8, Khối phố 5,
phường Đại Nài, TP. Hà Tĩnh.*

Kể chuyện các vương triều

*Câu chuyện tôi kể
Xin phép mọi người
Miễn xá những lời
Đang còn sai sót
Câu chuyện tôi biết
Theo trong sử sách
Lịch sử nước ta
Mười tám Hùng Vương
Hai bà Trưng Vương
Triệu Âu nữ vương
Đình với tiên Lê
Lý, Trần, hậu Lê
Ngô, Hồ, Trịnh, Nguyễn
Nếu mà kể đến*

*Hoàng đế nói dòng
Trong các cung vương
Qua các dòng họ
Quả thật là khó
Con số chứng minh
Các vị Hoàng đế
Kế tiếp trị đời
Là những con người
Có tài với đức
Vì nước vì dân
Đánh đuổi xâm lăng
Bạo cường ác độc
Ra khỏi Việt Nam
Bảo vệ giang sơn
Miền xuôi miền ngược
Sông biển đồng bằng
Biên giới hải đảo
Vùng sâu vùng xa
Người Kinh, thiếu số*

*Cả Bắc Trung Nam
Đoàn kết một lòng
Đánh tan xâm lăng
Bảo toàn bờ cõi
Nhớ lại thời ấy
Vua quan nhân dân
Đều tin đạo Phật
Đạo là cái gốc
Giáo dục con người
Cả tài lẫn đức
Giảm dần nghiệp ác
Hướng theo đường lành
Dựng xây gia đình
Theo một khuôn hình
Là Chân Thiện Mỹ
Nhớ lại thời Lý
Có một Phật tử
Tên là Lý Bí
Khi đang còn nhỏ*

*Nhờ sự giúp đỡ
Sư thầy Vạn Hạnh
Đem vào trong chùa
Ngày tháng sớm chiều
Dạy điều tu tập
Chỉ một mục đích
Đào tạo người hiền
Cả đức lẫn tài
Đảm đương việc nước
Sư đặt tên người
Là Lý Công Uẩn
Với sự giáo huấn
Kết hợp đạo đời
Sáng tỏ tuệ người
Học tập siêng năng
Chuyên cần rèn luyện
Văn hay kiếm giỏi
Đức độ khiêm nhường
Kẻ dưới người trên*

Một lòng kính mến
Bốn phương biết tiếng
Hà thành hải yến
Thành thị nông thôn
Gần xa vang đồn
Cảm lòng kính phục
Ngài cũng đã được
Chức tước vua ban
Tả tướng trong hàng
Tiền Lê thời đó
Tài cao đức độ
Văn võ toàn tài
Trung hiếu đôi vai
Lo tròn bốn phận
Là một vị tướng
Phò tá tiền Lê
Trăm bề trọn vẹn
Vua quân yêu mến
Dân chúng thỏa lòng

Đánh Bắc dẹp Đông
Bảo toàn bờ cõi
Thế sự thay đổi
Tiền Lê một thời
Rồi cũng suy sụp
Cuối đời tiền Lê
Vua quan tướng sĩ
Vui đắm say mê
Danh tài lợi sắc
Trong nước lục đục
Xâm lăng phía Bắc
Lợi dụng thời cơ
Cùng bọn phản động
Gây loạn khắp nơi
Vận mệnh Tổ quốc
Cần có người tài
Ra tay gánh vác
Tiếng đồn vang khắp
Hiện giờ có một

*Phật tử xuất gia
Là Lý Công Uẩn
Nhờ sự giáo huấn
Nhà sư Vạn Hạnh
Nên đã trưởng thành
Phật tử thuần thành
Hiện danh tả tướng
Tài đức của ngài
Không ai sánh kịp
Nhân dân cả nước
Tôn ngài làm vua
Nói ngôi Hoàng đế
Là Lý Thái Tổ
Cũng từ ngày đó
Thầy trò bên nhau
Đem đạo với đời
Dựng xây xã hội
Đất nước đổi mới
Vua hiền tướng giỏi*

*Quân dân đồng lòng
Hương theo đạo pháp
Bỏ ác làm lành
Xây dựng gia đình
Văn minh tiến bộ
Đạo Phật nhiệm màu
Trở thành quốc đạo
Tăng ni truyền giáo
Cư sĩ Phật tử
Thiện nam tín nữ
Trai gái trẻ già
Theo đạo Phật Đà
Nhà yên nước thịnh
Tài đức nổi tiếng
Quân dân suy tôn
Lên ngôi Thái Tổ
Cũng từ thời đó
Ngài thấy Thủ đô
Hoa Lư Ninh Bình*

Do các hoàng triều
Đi trước thiết lập
Địa thế chật hẹp
Sông núi trở ngăn
Đồng bằng nhỏ hẹp
Khó khăn cho việc
Phát triển tương lai
Ngài liền tâu bày
Hòa thượng Vạn Hạnh
Đạo cả tài cao
Luôn ở bên ngài
Chăm lo việc nước
Hướng ra phía Bắc
Khảo sát tận tường
Đất rộng mênh mông
Sông dài núi rộng
Có Hồ Hoàn Kiếm
Chiến tích nhà Lê
Đánh thắng giặc về

*Trả kiếm cho Rùa
Xây thành tháp thờ
Gọi là Hoàn Kiếm
Hồ Tây rộng lớn
Mỗi mùa hè đến
Sen tỏa hương bay
Bốn phương thơm ngát
Có sông Tây Lịch
Có đền Ngọc Sơn
Có chùa Trấn Quốc
Đây là dải đất
Hồ phục rồng bay
Từ xưa đến nay
Dân chúng vùng này
Địa linh nhân kiệt
Ngài bèn đem hết
Ý nguyện dời đô
Từ chỗ Hoa Lư
Về thành Hà Nội*

*Tâu bày Hòa thượng
Vạn Hạnh sư thầy
Xây dựng ở đây
Có nhiều thuận lợi
Thiên thời địa lợi
Hợp với lòng dân
Dòng nước sông Hồng
Chảy từ Hoàng Hà
Vân Nam Trung Quốc
Tuôn nước tỏa dòng
Từ tỉnh Lạng Sơn
Đến cả Ninh Bình
Thành phố Nam Định
Một vùng rộng lớn
Dọc theo sông Hồng
Đồng bằng phì nhiêu
Tạo nhiều cửa cái
Lương thực thực phẩm
Thương mại kinh doanh*

*Phát triển ngành nghề
Vô cùng thuận lợi
Sư thầy Vạn Hạnh
Hướng dẫn giúp ngài
Dựng đô xây thành
Thăng Long đời Lý
Nhớ ơn Thái Tổ
Xây dựng Thủ đô
Cho ngàn đời sau
Con cháu Lạc Hồng
Muôn đời ghi nhớ
Nói tiếp đời Lý
Là dòng họ Trần
Mười bốn quốc vương
Nói ngôi Hoàng đế
Đến vua Quý Khoáng
Niên hiệu Trùng Quang
Ngoài giặc xâm lăng
Hoàng cung lục đục*

*Tranh chấp lẫn nhau
Nhân cơ hội này
Xâm lược nhà Minh
Đem quân tiến đánh
Với lòng anh dũng
Vua tướng một lòng
Quyết không đầu hàng
Nhảy sông tự tử
Ngược về lịch sử
Mười bốn vua Trần
Trị nước an dân
Gần hai trăm năm
Ghi được chiến công
Của dòng họ Trần
Mười đời nhớ ơn
Lưu trang lịch sử
Nhớ thời kỳ đó
Có một vị vua
Là Trần Nhân Tông*

Một vị anh hùng
Đánh tan Nguyên Mông
Cứu độ dân lành
Qua cơn binh lửa
Lập đời thịnh trị
Quốc thái dân an
Đại Việt vẻ vang
Lưu truyền kể thế
Thôi làm Hoàng đế
Truyền ngôi cho con
Là Trần Anh Tông
Lên Thái Thượng hoàng
Vừa được hai năm
Xuất gia tu hành
Tìm đường giác ngộ
Lên núi Yên Tử
Trên đất Quảng Ninh
Tu thiền tìm đạo
Hoa Yên ẩn nấu

Ngày tháng luyện rèn
Chí vững gan bền
Không hề nản chí
Khó khăn chẳng quản
Gian khổ không nề
Ngài quyết tìm về
Bốn căn tỉnh giác
Dần dần chứng được
Phật pháp tinh thông
Tuệ sáng minh mông
Hào quang tỏa rạng
Soi thấu nhân thiên
Ngài thấy chúng sinh
Chìm đắm mê lầm
Trầm luân sinh tử
Ra tay cứu độ
Từ bi hỷ xả
Vô ngã vị tha
Ngài dạy chúng ta

*Phải nên ghi nhớ
Tu hành chứng ngộ
Ngài đã trở thành
Giác hoàng Diệu ngự
Từ đây Sơ tổ
Trúc Lâm ra đời
Tất cả mọi người
Nhân dân Việt Nam
Hân hoan hỷ lạc
Đón mừng đất Việt
Đạo Phật ra đời
Thiên tông của ngài
Ngàn đời tỏa sáng
Tám gương vĩ đại
Vua Trần Nhân Tông
Cả nước soi chung
Lưu truyền kế thế
Gái trai già trẻ
Cố gắng tu hành*

*Hướng theo đường lành
Theo lời ngài dạy
Dựng xây xã hội
Kết hợp đạo đời
Giáo dục con người
Theo chân thiện mỹ
Từ kim đến cổ
Truyền thống ông cha
Xứng đáng một nhà
Con Hồng cháu Lạc
Đánh giặc kiên cường
Sống cùng yêu thương
Lòng luôn đoàn kết
Ba miền đất nước
Gồm Bắc Trung Nam
Ca khúc khải hoàn
Dân giàu nước mạnh
Công bằng bình đẳng
Xã hội văn minh*

*Muôn đời bền vững
Đạo Phật hưng thịnh
Đời sống ấm no
Dân tộc chúng ta
Phồn vinh tươi đẹp
Sử sách ghi chép
Lưu lại muôn đời
Ta nhờ ơn người
Là bậc hiền thánh
Kỷ niệm ngàn năm
Thủ đô Thăng Long
Đánh thắng xâm lăng
Đế quốc cường bạo
Bác, Đảng lãnh đạo
Nói nghiệp ông cha
Việt Nam chúng ta
Anh hùng vĩ đại
Tất cả nhân loại
Trong cõi năm châu*

*Đều cùng một lòng
Tán thán kính phục
Tại Liên Hiệp Quốc
Tất cả đồng thanh
Hà Nội Thăng Long
Thủ đô hòa bình
Của dân tộc Việt
Muôn đời lưu chếp
Trang sử oai hùng
Kế thế nối dòng
Dựng xây đất nước.*

Tháng 11/2014

Tác giả

Cư sĩ **Thiện Minh**, thế danh **Bùi Trọng Cường**, 86 tuổi

- Nguyên Ủy viên Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam

- Nguyên Phó Thường trực Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Hà Tĩnh

- Nguyên Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Hà Tĩnh

- Nguyên Trưởng phòng Thống kê thị xã Hà Tĩnh (nay là thành phố).

